

LUHAČOVSKÉ LISTY

LÁZEŇSKÉ

Vychází u příležitosti
22. reprezentačního
lázeňského plesu
a 100. výročí zal.
Československa

ČASOPIS VĚNOVANÝ ZÁBAVĚ, POUČENÍ
□ A LÁZEŇSKÝM ZÁJMŮM LUHAČOVIC □

Redaktoři: Hana
Felcmanová a Dalibor
Chrastina. Uzávěrka
v pátek do 6 hod. več.
Vysázela Hexxa.cz

Nahlédněte s námi do minulosti i budoucnosti lázní luhačovických.

JAKÁ ŽE BUDOUCNOST LÁZNÍ JE...

Soudím tolik, že rozvoj jich přestihne i mé všechny sny a že dokáže světu, že věk dvacátý jest věkem slovanským, totiž věkem, během jehož veškeré slovanské větve poznají svou rasovou i kulturní jednotnost.

V době, kdy každé plémě lidské snaží se, dostačiti sobě a přebírat od jiných plemen toliko technické, vědecké, a průmyslové objevy, při tom však zůstává svým, neměnit svých zvláštností, nezanechávat jich, nýbrž naopak, k pěknému se vraceti a je zdokonalovat, v době, kdy každý národ snaží se kupovati od ciziny co nejméně, neviděti ve všem cizím také vždy lepší, podporovati svou vědu, své umění, svůj průmysl a obchod, v té době přijde Slovanstvo také ku přesvědčení, že i lázeňství není a nemůže býti bez své ráznosti, bez národnosti, že mohou býti lázně vedeny duchem

jen jedním, duchem národa, jemuž náleží. Proč jezdilo Slovanstvo do lázní francouzských, německých, italských? Jen pro jich lepší technické zařízení, pro lepší známost jich, než svých vlastních. Jakmile však Slovanstvo zdokonalí své lázně ať v Karpatech, či na Kavkaze, nebo na Balkáně, horstvech to slovanských, jakmile rozšíří známost o nich mezi druhými Slovany, přestane putování slovanských lidí na západ. Do lázní vůči nám buď lhostejných, nebo dokonce nepřátelských.

My také poznáme, že není příhodnějších míst, ani dob, jako v lázních moderně upravených, přírodou hojně obdařených, v době jara a léta stýkati se po delší dobu, poznávati se, setřásati ze sebe náter cizoty a přiváděti ku platnosti svůj charakter slovanský. Svou duši slávkou. Jako lázně čistě české mohly by to Luhačovice přivést asi na 10.000 hostů, dále sotva, jako lázně slovanské porostou do nekonečna. MUDr. Frant. Veselý, ředitel (1909)

...LUHAČOVICE ROSTOU A ROZVÍJEJÍ SE

S odstupem 109 let po svém vzácném prapředchůdci musím dát nejprve za pravdu jeho vizím. Nevím sice, jak moc smělé sny pana doktora Veselého byly, ani zda je současná realita předstihuje, jak předvídal. Mnoho z jím vyslovených předpokladů ale došlo naplnění. A to i přes všechny dlouhé roky a události, které tolik proměnily náš svět.

Luhačovice jsou stále především lázněmi slovanskými, jak si přál. Nic na tom nezměnily ani dvě světové války, změny režimů, vznik i zánik států a hranic, ani globalizace nebo rozpad společného státu Čechů a Slováků. Dělá mi to radost. Jednak proto, že letos oslavíme sto let od vzniku Československa a onen všudypřítomný česko-slovenský duch Luhačovic nám připomene, jak významnou roli při jeho vzniku Luhačovice sehrály. Především ale proto, že si díky jazykovému i kulturnímu porozumění svých návštěvníků zachovávají nádhernou, téměř prvorepublikovou atmosféru, která se z většiny západočeských lázní již vytratila. Přispívají k ní jistě i Jurkovičovy stavby, okolní příroda, folklór, moravská pohostinnost, pokora, tradice, kolonáda, park i četná kultura, ale jejím hlavním zdrojem jsou hosté a návštěvníci lázní.

Nejspíš nejsem takový snilek ani vizionář, můj pragmatismus mi brání v rozletu a svou lásku k lázním dělím mezi Luhačovice a Jáchymov. Přesto ale v další rozvoj Luhačovic

věřím stejně, jako věřím, že si svůj česko-slovenský duch, náladu i nezaměnitelný genius loci udrží. Jejich potenciál je obrovský. Jen samotná naše akciová společnost překonala metu jeho vysněných 10 tisíc návštěvníků ročně v roce 2017 triapůlkrát. Celé Luhačovice pak dohromady téměř jedenáctkrát, a žádný z těchto násobků není rozhodně stropem. Naše sezona už dávno netrvá od dubna do září a i zimní měsíce umíme naplnit. O lázeňství s adventní náladou či dokonce vánočních pobytech se Dr. Veselému ani nesnilo. Já jsem své dosavadní cíle viděl ve zvyšování návštěvnosti okrajových sezon a rozvoji strádajících dětských lázní či obnově objektů k ubytování hostů nebo zeleně a komunikací. Své nejbližší vize spojuji se vznikem prvních nových lázeňských domů po dekádách bez výstavby a s obnovou kolonády nebo areálů slunečních lázní. Ještě vzdálenější vize pak spojuji se vznikem komplexu Jurkovičových staveb na území historické vodoléčby, slatinných a sirných lázní. To už se ale přiblížím důchodovému věku... a plánuji Luhačovicemi nejen žít, ale také si je užít!

MUDr. Eduard Bláha, gen. ředitel (2018)

Pozn. redakce: Oba ředitelé napsali zamyšlení nad budoucností lázní 7 let od doby, kdy se postavili do čela společnosti. Navíc oběma bylo 47 let

PRO SPORTOVCE

Tennysová hřiště dosavadní nestačí již milovníkům tohoto ušlechtilého sportu, i nutno pomýšleti na zřízení hřiště nového, třetího. Dle všeho umístěno bude hřiště toto mezi oběma dosavadními, avšak v podélné čáře směrem k Antonínce a Ottovce. (1909)

Kopaná opanovala nyní posečenou louku podle cesty Sv. Čecha. Hraje se jen po 6. hod. večerní, a je tam náležitě veselo. (1909)

Mytí kočárů u řeky v blízkosti lázeňského ústředí se nedovoluje.

Zájem o pobyt v lázních Luhačovických za sezony 1902 - 2016

Rok	1902	1903	1904	1905	1906	2016
Počet osob	3832	5072	5936	7279	7811	109013*
z toho: lázeň. hostů	2023	2667	2865	3340	3503	9999**
turistů	809	2405	3071	3939	4308	99014**
z Moravy	2638	3544	4030	4625	4020	77777**
z ostatních král. a zemí na říš. radě zast.	878	1162	1416	1986	2106	12345**
z Uher	261	345	471	214	736	3**
z ostatních zemí	10	21	19	44	49	18888**

* podle ČSÚ ** kvalifikovaný odhad redakce

Nerušte klid zpěvem nebo příliš hlučnou zábavou v nočních hodinách za návratu z hostinců nebo z výletů. Jsme v lázních!

Výňatek z Kolonádního řádu 1909

Praktický rádce. Příchozím do Luhačovic.

Plivati na zem a pohazovati zbytky jídel a papíry jest v celém lázeňském obvodu přísně zakázáno. K tomu jsou plivátka a koše na různých místech.

Psi musí být voděni venku na šňůře, do restaurací vůbec nesmí se bráti.

Račte zachovávat nejmožnější klid, a chrániti sady lázeňské před škůdci!

Lázeňské poplatky povinen jest platiti každý cizinec ať se léčí nebo neléčí při pobytu delšímu tří dní. Při pobytu od tří do sedmi dní činí poplatky 5 korun za osobu prvou, po 4 K za další členy rodiny. Při pobytu nad 7 dní za osoby prvou K 16, za další členy rodiny po 10 K, za služebné po 4 kor.

Pítí kyselek a koupele konejtež se jen na předpis lékařský.

Prohlídka lázní dovolena jest jen ve srozumění s ředitelstvem. Poplatek za obchůzku činí padesát haléřů bez ohledu na počet osob. Více jako deset osob nesmí pospolu choditi.

Spory vzniklé mezi cestujícími a povozníky, případně mezi pronajímateli a nájemci buďte předloženy ředitelství lázní ku smírnému narovnání.

Veškerá přání nebo stížnosti račte ústně nebo písemně oznámiti ředitelství lázní. Nepodepsané (anonymní) listy zůstanou nepovšimnuty.

Poslední zprávy!

Před uzávěrkou listu došel nás následující

TELEGRAM:

Abdul Hamid,

sesazený sultán turecký, s celým haremem

do Luhačovic.

Další podrobnější zprávy nám nedošli, poněvadž bylo spojení telegrafické následkem ohromného povětrí přerušeno a přineseme proto podrobnosti tyto v čísle nejbližším. (1909)

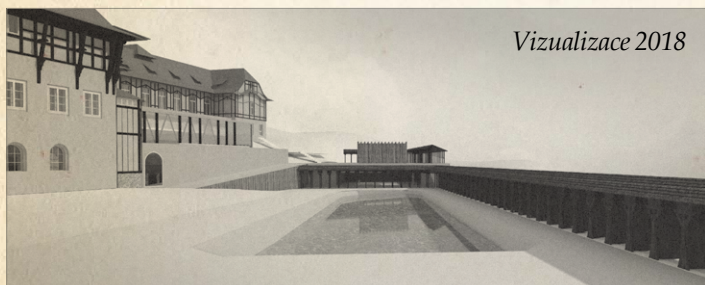
Rozhodnuto. Jurkovičův Vodoléčebný ústav s plovárnou ožije

Výjimečné architektonické dílo Dušana Jurkoviče, které je navrženo na národní kulturní památku, Vodoléčebný ústav a Říční a sluneční lázně, se v nejbližších letech dočká obnovy. Cílem je zabránění zhoršování technického stavu a zachování památkové hodnoty staveb. V první etapě bude areál přeměněn na muzeum. Ve střednědobém horizontu by se komplex měl změnit na hotel s wellness centrem. Areál dokončený v roce 1903, který zažil největší slávu v období první republiky, tak má ambici stát se dalším turisticky atraktivním místem Luhačovic pro další generace. (2018)

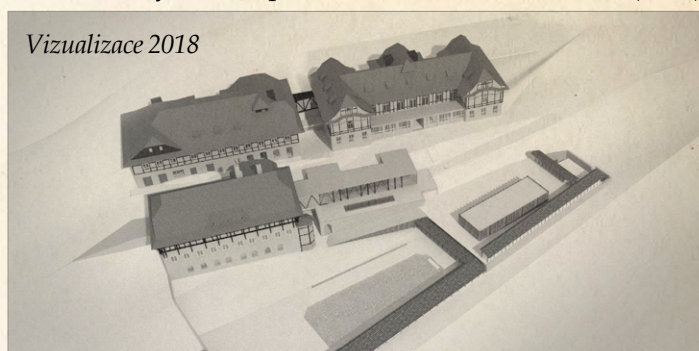
„Rozhodnutí o této investici a schválení podpory z IROP dárkem tím nejlepším k páně Jurkovičovým 150. narozeninám jest,“ řekl E. Bláha.

Vodoléčebný ústav s plovárnou, Fotoarchiv MJVM (1903)

Vizualizace 2018

Vizualizace 2018

LUHAČOVICKÁ SPECIALITA: VZDUCHOPLAVBA

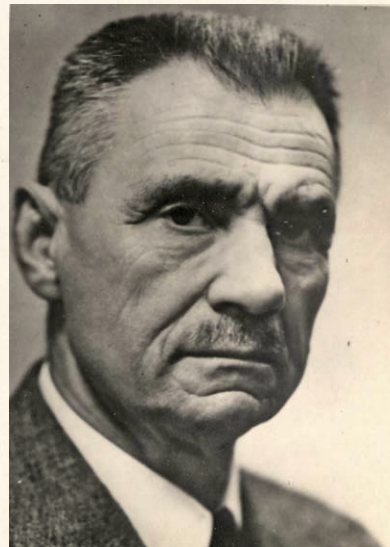
Na začátku dvacátého století šlo o tělocvik na slunném místě v lese. Cvičenci byli oblečeni do plaveckých úborů a otužování těla provozovali za každého počasí.

Cvičenci při vzduchoplavbě, Fotoarchiv MJVM (1912)

Vzduchoplavba má příznivce i dnes, Luhačovický okrašlovací spolek Calma (2016)

Dušan Samo Jurkovič (1868 – 1947)

„Básník dřeva“ se narodil před 150 lety

V roce 2018 si připomínáme sto padesáté výročí narození Dušana Jurkoviče, přední osobnosti československé architektury první poloviny 20. století a nejznámějšího architekta v celé historii slovenské architektury vůbec, který vtiskl Luhačovicím nezaměnitelný ráz. Podílel se i na kulturním životě na Moravě a na Slovensku, byl propagátorem česko-slovenské spolupráce a spoluvytvářel koncepci ochrany národních kulturních památek. V roce 1947 se jako první československý architekt stal národním umělcem.

**Francouzská restaurace
ALEXANDRIA****
Spa & Wellness hotel**

Francouzská restaurace patří svým historickým nádechem 30. let minulého století mezi perly hotelu Alexandria. V elegantním prostředí Francouzské restaurace jsou servírovány vedle vybraných pokrmů také krajové speciality. Výjimečný gastronomický zážitek představuje dohotovování pokrmů přímo u stolu hosta. Jídla jsou vhodně doplňována nabídkou nejlepších moravských i špičkových zahraničních vín. Nedílnou součástí Francouzské restaurace je letní terasa.

- Profesionální tým -

- Soukromé či firemní akce -

Vstup prosíme ve společensky vhodném oděvu.

K návštěvě srdečně zve

Ing. Miloslava Fialová
ředitelka hotelu

a

Jitka Boráňová
šéfkuchařka

(2018)

**Restaurace lázeň.
Hotelu.**

Naproti pramenu a kolonádě. Restaurant I. řádu za nejlepší uznáný. Výborná lázeňská strava. Plzeňské, brodské a Porter. Různé druhy pravých výborných sudových vín, vše dobře temperované; dále velký výběr vín láhvových. Nápoje pro abstinenty. Vzdušná veranda, středisko veškeré intelligence při ranních a večerních koncertech.

Přesné a bezvadné vyřízení veškerých v obor ten spadajících hostin a p.

Kavárenský pavillon, výborná káva a občerstvující nápoje, též pro noční pobyt zařízená, příjemný útulek p. hráčů a kybiců. Buffet v divadle i ve dne přístupný. Vlastní výroba pravé slivovice.

Po divadle teplá večeře.

∞ **Vesměs ceny mírné.** ∞

Obsluha rychlá a solidní ve všech čelnějších světových řečech.

∞ **Při delším pobytu též pense.** ∞

Vzácné přízvi ct. obecenstva se v účtě odporoučí

Emanuel Vepřek,
restauratér.

(1909)

INZERCE 1909

Nabídka k sňatku. Mladý nelázeňský lékař, občasný návštěvovatel lázní Luhačovic, dobře živený, zdravý, příjemné tváře, bělostného chrupu, rád by se během letošní sezony seznámil se slečnou když ne krásnou, tož alespoň hezkou. Bohatství není na závalu, ale citu musí mít ta dáma mnoho, rovněž vlasů. Na barvě jich nezáleží, jen falešné nesmějí být. Sblížení z ochoty sprostředkuje redakce (pozn.: tehdejší i současná).

Chci se bavit. Přijela jsem do lázní s chorou maminou, ale sama jsem zdráva jako řípa, při tom prý velmi hezká a veselá. Dovedu se smát celý den. Který mladý mrzout chce se obveseliti, nechť přijde večer o 8. na bůdu. Bude-li se mně líbit a dovede-li se zalíbiti i matince, může být z toho i svatba. Zasnoubení by se konalo na bůdě, svatba u Augustinů. O svědky nebude nouze. Adresu mou prozradí p. MUDr. Blaho (pozn.: nebo MUDr. Bláha).

Kdo neumíš plovati, neopomeň příležitosti v Luhačovicích se tomu naučiti. Lázeňský na plovárně pan Vavrýs je výborným mistrem plavčím, a naučí tomuto zdravému sportu každého jednotlivce v několika hodinách. Jen troška chuti a vytrvalosti! (1909)

Nejkrásnější památkou z Luhačovic si přinesete, když předplatíte se na „Luhačovicke listy lázeňské“, kde uveřejněno bude vše, co lázeňské pp. hosty intressovati může. Celý průběh sezony (vedle jiných zábavných a poučných článků) bude tam vyličen.

Předplácejte! Inzerujte!
Na celou sezonu 3 K! (1909)